

**CURTEA SUPRĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Ion Balan

(art. 264 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. 1ra-1109/2023
Nr. PIGD 1-21088244-01-1ra-12072023)*

Recurs inadmisibil depus până la 01 septembrie 2023; Instanța de apel a motivat suficient decizia sa și s-a pronunțat asupra argumentelor esențiale din apel; Dezacordul cu pedeapsa complementară alternativă aplicată legal nu se încadra în temeiurile de recurs.

20 august 2026

Au judecat anterior cauza judecătorească

Instanța de fond – Cristina Cheptea

Curtea de apel – Oxana Robu, Igor Mânăscuță, Stelian Teleucă

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Ion Balan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,

Stella Bleșceaga,

Sergiu Stratan, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Ion Balan s-a născut în anul 1955 în mun. Chișinău. El a fost apărât de avocatul Vasile Pruteanu.

2. Ion Balan a fost învinuit că, la 30 aprilie 2021, în jurul orei 18:10, în timp ce conducea automobilul de model „Dacia Logan” pe str. Calea Ieșilor din mun. Chișinău, nu a acordat prioritate pietonului Irina Patracheeva, care traversa carosabilul pe trecerea pentru pietoni. În consecință, el a tamponat pietonul cu partea frontală a automobilului. Potrivit raportului de expertiză medico-legală, Irinei Patracheeva i-au fost cauzate fracturi și leziuni, calificate drept vătămări corporale medii. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură generală. La 12 octombrie 2021, prin [sentința](#) Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Ion Balan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la 180 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an. Instanța a admis parțial acțiunea civilă a părții vătămate și a încasat solidar de la inculpat și S.R.L. „Nucușoara” suma de 23.000 de lei cu titlu de prejudiciu material. La fel, instanța a admis în principiu pretenția privind compensarea venitului ratat. Instanța a dispus încasarea din contul inculpatului a sumei de 30.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Totodată, instanța a admis integral acțiunea civilă a Companiei Națională de Asigurări în Medicină (în continuare CNAM).

4. La 15 octombrie 2021, apărătorul Vasile Pruteanu a depus apel. El a solicitat casarea sentinței și încetarea procesului penal. Avocatul a invocat că învinuirea a fost înaintată după expirarea termenului legal, întrucât ordonanța de prelungire a urmăririi penale a fost anexată ulterior la dosar. Subsidiar, el a solicitat casarea sentinței în partea pedepsei complementare și a acțiunii civile. El a susținut că sancțiunea normei de incriminare nu prevede aplicarea pedepsei complementare obligatorii, iar instanța poate să nu o aplice fără a recurge la art. 79 Cod penal. Referitor la acțiunea civilă, apărătorul a invocat că despăgubirile urmau să fie achitate de asigurător și că partea vătămată și instanța de judecată nu au prezentat argumente suficiente pentru încasarea prejudiciului moral de la

inculpat.

5. La 26 octombrie 2021, apel a depus și avocatul Viorel Cucu, în interesele părții civilmente responsabile S.R.L. „Nucușoara”. El a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea încasării în mod solidar a prejudiciului material.

6. În ședința instanței de apel din 12 octombrie 2022, inculpatul a solicitat încetarea procesului, în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Prin decizia din 12 octombrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelurile avocaților Vasile Pruteanu și Viorel Cucu, a casat parțial sentința și l-a liberat pe Ion Balan de pedeapsa principală în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Instanța de apel a admis în principiu acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului moral. În rest, sentința a fost menținută. Prin încheierea din 08 iunie 2023, instanța a corectat eroarea materială din decizie, înlocuind sintagma „în partea ce ține de repararea prejudiciului moral” cu sintagma „în partea ce ține de repararea prejudiciului material”. Decizia motivată a fost pronunțată la 07 decembrie 2022.

7. La 13 decembrie 2022, avocatul Vasile Pruteanu a declarat recurs, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea sentinței și a deciziei în partea încasării de la inculpat a prejudiciului material și moral, precum și a cheltuielilor de asistență medicală în favoarea CNAM, cu rejudecarea cauzei și admiterea în principiu a acțiunilor civile. El a mai solicitat casarea hotărârilor în partea privării inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport. Avocatul a susținut că există o neconcordanță între motivarea și dispozitivul deciziei, întrucât instanța de apel a reținut în motivare admiterea în principiu a acțiunii civile privind repararea prejudiciului material, însă în dispozitiv a indicat prejudiciul moral. În opinia sa, instanța a omis să se pronunțe asupra prejudiciului material, a cheltuielilor de asistență medicală și a pedepsei complementare. Din acest motiv, avocatul a considerat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea nu este suficient motivată. Acesta a mai invocat încasarea prejudiciului material și moral contrar prevederilor Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

8. Curtea Supremă de Justiție a solicitat prezentarea referințelor la recurs. Referințe nu au fost depuse.

9. Urmărirea penală a fost pornită la 06 mai și s-a terminat la 07 iunie 2021. În prima instanță cauza penală a fost examinată în perioada 11 iunie – 12 octombrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 29 octombrie 2021 – 12 octombrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 12 iulie 2023.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

...”.

11. La ziua comiterii faptei, partea relevantă a Codului penal era următoarea:

„**Articolul 264.** Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport

(1) Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății,

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

12. Recursul a fost declarat în mai puțin de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

13. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărîrii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

14. Recursul este declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în redacția legii de până la 01 septembrie 2023, care se referă la motivarea deciziei instanței de apel. Recurentul a susținut că există o neconcordanță între motivarea și dispozitivul deciziei și că hotărîrea nu răspunde tuturor motivelor invocate în apel.

15. În ceea ce privește prejudiciul material, instanța de fond a dispus încasarea

solidară de la inculpat și S.R.L. „Nucușoara” a sumei de 23.000 de lei, dintre care 20.000 de lei pentru cheltuieli de tratament și 3.000 de lei pentru cheltuielile de asistență juridică. Instanța de apel a reexaminat soluția cu privire la prejudiciul material cauzat părții vătămate și a constatat că pentru stabilirea exactă a prejudiciului material sunt necesare probe suplimentare. Din acest motiv, instanța a admis în principiu acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material.

16. În ceea ce privește prejudiciul moral, instanța de fond a dispus încasarea de la inculpat a sumei de 30.000 de lei. La stabilirea cuantumului, instanța a avut în vedere gravitatea vătămarilor corporale cauzate părții vătămate, perioada îndelungată de recuperare, lipsa forțată de la locul de muncă, necesitatea continuării tratamentului și a unor intervenții chirurgicale, dificultățile de deplasare, necesitatea de a fi îngrijită de o altă persoană, precum și suferințele fizice și psihice suportate. Cuantumul stabilit este rezonabil și proporțional cu prejudiciul cauzat și corespunde despăgubirilor acordate în cauze similare. Instanța de apel a menținut sentința în această parte. Prin urmare, alegația recurentului că instanța de apel nu s-ar fi pronunțat asupra prejudiciului moral nu este întemeiată.

17. În ceea ce privește cheltuielile pentru acordarea asistenței medicale, instanța de fond a constatat că partea vătămată, în calitate de persoană asigurată, a beneficiat de asistență medicală urgentă prespitalicească și de tratament în staționar în sumă de 5.846,75 de lei. Cheltuielile au fost suportate din fondurile gestionate de CNAM. În temeiul art. 15 din Legea nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998, instanța a admis integral acțiunea civilă a CNAM și a dispus încasarea acestei sume de la inculpat. Prin urmare, susținerea recurentului că instanța de apel a omis să se pronunțe asupra cheltuielilor de asistență medicală nu este întemeiată.

18. Recurentul mai invocă încasarea prejudiciului material și moral contrar Legii nr. 414/2006. Completul menționează că, pentru a încasa despăgubirea de la partea civilmente responsabilă, ultima trebuie atrasă în procesul penal. În caz contrar, instanța este în imposibilitate de a încasa despăgubirea din contul acesteia, indiferent de existența unei polițe valabile. Asiguratorul nu a fost atras în acest proces ca parte civilmente responsabilă. În orice caz, condamnatul poate solicita despăgubirile plătite de la asigurător în temeiul art. 28 alin. (6) din Legea nr. 414/2006 (vezi încheierea [1ra-775/2023](#), § 25).

19. Neconcordanța dintre motivare și dispozitiv privind obiectul acțiunii civile a reprezentat o eroare materială. Aceasta a fost înlăturată prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2023, prin care sintagma „repararea prejudiciului moral” a fost înlocuită cu sintagma „repararea prejudiciului material”. Prin urmare, recursul este vădit neîntemeiat.

20. Recurentul mai solicită casarea hotărârilor în partea referitoare la privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport. Acesta susține că

aplicarea pedepsei complementare nu era obligatorie. Deși recurentul a invocat doar temeiul de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, criticile privind aplicarea pedepsei se examinează exclusiv în temeiul pct. 10).

21. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recursul este admisibil doar în măsura în care se invocă aplicarea pedepsei cu încălcarea prevederilor legale. În prezenta cauză, avocatul nu indică nicio normă pretins încălcată de instanțele inferioare la stabilirea pedepsei complementare, limitându-se la exprimarea dezacordului față de aplicarea acesteia. Aplicarea pedepsei complementare alternative ține de examinarea fondului cauzei, care nu intră în competența instanței de recurs. În aceste condiții, criticile formulate nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recursul fiind inadmisibil. Sunt inadmisibile recursurile în care se contestă proporționalității unei pedepse aplicate cu respectarea limitelor prevăzute de lege (a se vedea încheierile nr. [1ra-894/2023](#), nr. [1ra-1212/2023](#), nr. [1ra-1656/2023](#), sau nr. [1ra-1746/2023](#)).

22. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3), 4) Cod de procedură penală, în numele legii,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Vasile Pruteanu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Stella Bleșceaga

Sergiu Stratan